

KTL

TIEDOTTAA

2/2019

Sisällys

Pääkirjoitus	3
JUKOn strategia – toimiva tie päämäärään vai tuuleen huutamista?	5
Yrittäjät luovat työpaikkoja	6
Akavan maakuntavaikuttaminen jatkuu	7
Kaunista kesää edunvalvonnan ajatuksin	7
Kohti laajaa edustajakokousta, terveiset Turusta	8
Puheenjohtajaehdokkaiden esittely	10
Kerro, kerro kuvastin	14
Puhtausala -pitäkö olla huolissaan?	16
Pori palkitsee vuosittain innovatiivisia työyhteisöjään	20
Historian havinaa vuodesta 1946 alkaen	22
Jäsenmäärän kehitys	23
Mualimannavan kuppeelta – susjrajan reonamilta	24
Yhteistyössä on voimaa monella tasolla	27
Ilmoitukset ja vuosikokouskutsut	31

KTL TIEDOTTAA

2 | 2019

**Tekniikan ja Erityisalojen
Ammattilaiset KTL ry**
Vilhonvuorenkatu 5 B 34,
00500 Helsinki

Puheenjohtaja Jarmo Latva-Lusa
p. 040 066 3712
jarmo.latvalusa@gmail.com

1. varapuheenjohtaja
Jari Lehdonkivi
p. 050 438 1742
jari.lehdonkivi@tyks.fi

2. varapuheenjohtaja Brita Sahros
p. 050 427 1614 työ
p. 040 765 6885 koti
brita.sahros@gmail.com

Sihteeri
Eila Palojärvi
p. 050 548 5729
ei.hanne.pa@gmail.com

**KTL tiedottaa -lehden
ilmentymisajat 2019:**

Aineistonjätö Ilmestyy		
nro 3	6.9.	4.10.
nro 4	15.11.	13.12.

KTL Tiedottaa -lehden toimitus:

Päätoimittaja: Brita Sahros
brita.sahros@gmail.com

Toimitus ja taitto:
Savion Kirjapaino Oy

Painosmäärä: n. 3 000 kpl
Painopaikka: Savion Kirjapaino Oy
Kansikuvat: Eila Palojärvi

Pääkirjoitus

PUHEENJOHTAJA JARMO LATVA-LUSA

Äänestysten aikaa

Vuoden ensimmäinen kesäkausi saatiin jo huhtikuun puolenvälin paikkeilla. Ihmiset näillä leveysasteilla tuumasivatkin, että ilmaston lämpeneminen on tosiaan totta. Tosin kuten laulussa sanotaan: "taas tässä kävi näin" eli tuli kunnon takatalvi ja rengasliikkeet saivat töitä edestakaiseen renkaiden vaihtamisrumbaan. Työllistävä vaikutus on siis-säätilojen muutoksillakin. Kesä kuitenkin jatkaa tuloaan, kun luonto heräilee. Maanviljelijät ovat jo osassa maata päässeet pelloilleen. Olkaamme siis huoleti, kesä tulee kerran vuodessa kunten talvikin joka vuosi.

Eduskuntavaalit pidettiin ja valta näyttää vaihtuvan tai ainakin harjoitetun politiikan suunta. Sininen tulevaisuus poistui "rökäletapion" siivittämänä eduskuntapuolueiden joukosta, koska se ei enää saanut edustajiaan lainkaan Arkadianmäelle. Perussuomalaiset olivat taas nousukiidossa, mutta hallitusneuvotteluihin ei heidän vaali-ohjelmallaan kuitenkaan ollut pääsyä. Hallitusneuvottelut ovat vielä kesken, mutta hallituksen muodostajalla on jo vastaukset tunnusteleisiin kysymyksiin. Näiden tietojen pohjalta hallitusneuvotteluja käydään Säätytalolla monien teemaryhmien avulla. Nyt jää nähtäväksi millaisia tuloksia saadaan aikaiseksi paikalla olevan "puolueviisikon" yhteisenä hallitusohjelmalla.

Sote -uudistus näyttää nousevan uudelleen tuhkaista kuin feenikslintu. Sote -asioihin kuitenkin kytkeytynee uutena lisänä sosiaaliturvauudistus. Uudistuksilla tulee toteutuessaan olemaan merkittävä rooli, kun pohditaan kansalaisten tarvitsemia sosiaali- ja terveyspalveluita sekä sosiaaliturvaa. Näistä hallitusohjelman muodostamista lähtökohdista eduskunta sitten jatkaa hallituksen linjausten mukaan lainsäädäntötyötä, jota varten heidät on valittu.

Riitelemäänkin on jo eduskunnassa ehditty. Istuntosalin istumajärjestyksestä meinasi tulla elämä suurempi kysymys. Aivan oikeaan laitaan oleville paikoille sijoitetut Perussuomalaisten edustajat eivät ensin hyväksyneet uutta paikkaansa, ja ehdotus hyväksyttiin vasta toisen äänestyksen jälkeen. Vastustajien perusteluna oli, etteivät reunapaikoista saa mediajulkisuutta. Noin lausuvilla taitaa kuitenkin olla unohtunut, mitä varten eduskuntaan mennään. Eduskuntaan pyrkineet ja sinne valitut edustajat tekevät töitä koko Suomen kansan hyväksi. Mediajulkisuutta hakevien pitäisi pyrkiä jonnekin tositeevee ohjelmiin, missi- ja misterkisoihin. Näin asiaa voi tarkastella äänestäjänä, ei poliittisena kannanottona.

Edellisten eduskuntavaalien jälkeinen ennustukseni toteutui, sillä hallitus ei päässyt maaliin saakka. Pääministeri Sipilä ehti uhata erolla jo pari kertaa aikaisemminkin. Oliko eroamisella enää mitään merkitystä – tuskin. Mediajulkisuutta Keskustapuolue kuitenkin sillä sai. Kun vaalien äänet oli laskettu, niin tuloksesta näki, kuinka asioita oli kansalaisten mielestä hoidettu. Muutkin ennustukseni toteutuivat, kuten muun muassa soteuudistuksen kompurointi ja lopulta kaatuminen. Nyt ennustukset jäävät taka-alalle, koska puheenjohtajakauteni on päättyvässä. Seuraajani tehtävä on seurata niin

poliittista päätöksentekoa kuin työmarkkinapöytien liikkeitä meidän KTL:läisten kannalta. Siinä onkin tekemistä, koska ilman omia verkostoja ja vaivannäkemistä se ei onnistu. Toivottavasti uusi puheenjohtaja tekee uutterasti töitä jäsenten eteen ja seuraa myös yhteiskunnallisia asioita, sillä sieltä kumpuavat monet palkansaaajien arkea koskevat reformit.

26. toukokuuta pidetään Eurovaalit, joissa valitaan Euroopan parlamenttiin 13 edustajaa Suomen vaalipiiriin 269 ehdokkaan joukosta. Eurovaalit ovat tärkeämmät tai ainakin yhtä tärkeitä kuin juuri pidetyt eduskuntavaalit. Parlamentissa päätetään direktiiveillä jäsenmaiden kansallisten lakien suuntaviivoista, joiden pohjalta muovataan omaa kansallista lainsäädäntöä meidänkin eduskunnassamme. Maailman toiseksi suurimmissa vaaleissa yksi ääni vaikuttaa enemmän kuin ääni eduskuntavaaleissa, näin väittävät asiantuntijat tiedotusvälineissä.

Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n laajennettu edustajakokous on syyskuun lopulla ja sielläkin, etukäteistietojen mukaan tulevat olemaan vaalit. Liiton puheenjohtajaehdokkaaksi on asettunut ja pyrkimässä kolme henkilöä. Kokouksessa järjestetään siis puheenjohtajavaalit, joka on jäsen demokratian kannalta hyvä asia. Puheenjohtajaehdokkaista on esittelyt ja haastattelut myöhempanä tässä lehdessä. Niistä jäsenistö pääsee tutustumaan ehdokkaisiin ja heidän näkemyksiinsä.

Jokainen jäsenyhdistys muodostaa oman kantansa ehdokkaista eli kuka heidän mielestään olisi paras puheenjohtaja seuraavalle nelivuotiskaudelle ajamaan jäsenten etuja. Paikallisyhdistykset linjaavat omissa kokouksissaan kenen ehdokkaan taakse asettuvat. Ehdokkaille kannattaa viimeistään nyt lähettää kysymyksiä ja muutoinkin aktivoida heitä jäsenten arkisilla asioilla. Näin heille syntyy kokonaiskuva jäsenten erilaisista tarpeista.

KTL tiedottaa lehti on tärkeä kanava kaikille jäsenillemme. Se tuottaa tietoa jokaiselle, vaikka ei itse olisi mukana paikallisyhdistysten toiminnassa. Lehden kautta saa infoa niin KTL:n kuin keskusliitonkin asioista. Tämä jäsenetu kuuluu kaikille jäsenmaksunsa maksaneille. Jäsenmaksuillahan ylläpidetään jäsenten edunvalvontaa, jota varten liitto on olemassa.

Lämmintä kesää kaikille lukijoille toivottaen, pidetään toisistamme ja itsestämme huolta.

Jarmo Niskanen, kuvaaja Kimmo Räisänen

JUKOn strategia

– toimiva tie päämäärään vai tuuleen huutamista?

Teksti: JARMO NISKANEN, JÄRJESTÖPÄÄLLIKKÖ, JUKO RY / Kuvat: KIMMO RÄISÄNEN, PIIRJETA SIPILÄINEN-SALO

Inka Niskanen* kiteyttää strategian niin, että strategia on tavoitteena oleva loppuasetelma, tulevaisuuteen sijoittuva kokonaiskuva, johon halutaan päästä ja johon on mahdollista päästä. Taktisia muutoksia voidaan tehdä, mutta valitusta strategiasta on pidettävä kiinni. Lähtökohta strategian toteutumiseen on hyvä suunnittelu ja vaivannäkö asia eteen.

Lähdetään siis tarkastelemaan JUKOn strategiaa osin tuolta pohjalta. Käydään asiaa läpi ylhäältä alaspäin ylläolevaa strategiataulua tutkien.

Perustehtävä taulussa on selkeä ja pitää sisällään kaiken oleellisen, jota edunvalvontajärjestömme tulee toteuttaa. Tulevaisuuskuva on myös ajanhammasta kestävä ja vaikka maakuntauudistus siirtyi ainakin askeleen taaksepäin, niin uudistuvan julkisen sektorin edunvalvontaa se ei poista. JUKO on tulevaisuudessakin laaja-alaisin julkisen sektorin edunvalvoja, joka pääsopijajärjestönä varmistaa, että sen sektoreiden (kunta, valtio, yliopisto ja kirkko) sopimukset ovat jäsenyhdistysten jäsenten etujen mukaisia. Lisäksi JUKO neuvottelee ja sopii jäsenyhdistystensä ja näiden liittojen palvelussuhteen ehdoista myös eräillä muilla sopimusaloilla (esim. Avainta ry).

Sitten päästään **arvoihin**. Arvoista on kirjoitettu ja nytkin voisin aika monta sivua kirjoittaa, mutta mennään lyhemmän kaavan kautta. Kansanomaisin lähde Wikipedia lähtee liikkeelle siitä, että arvoilla tarkoitetaan jotain toivottua asiaa, suotavaa käyttäytymistä tai päämäärää. Onko JUKO *aktiivinen ja rohkea* ja *osallistuva ja avoin* sekä *uudistuva ja asiantunteva* tai ollaanko noihin matkalla?

Kun JUKO esim. puuttui ulkoministeriön häirintäepäilyksiin, toimmimme mielestäni *aktiivisesti ja rohkeasti*. Kun katsoo JUKOn kotisivujen Ajankohtaista osiota niin suunta näyttää JUKOlla ja jäsenyhdistyksillä olevan sama – toimiminen aktiivisesti asioiden korjaamiseksi ja edunvalvonnan toteuttamiseksi ja tarvittaessa myös kantti kestää. Aktiivisuus ja rohkeus toiminnassa luo uskoa jäsenille siihen, että ammattijärjestöt tekevät oikeaa asiaa ja myös uskaltavat toteuttaa heidän jäsenistöltä odottamia toimia.

Osallistuva ja avoin. Päätöksenteosta emme ole saaneet moitteita siitä, että päätöksiä olisi valmisteltu kabineteissa tai muutoin juonimalla. Voiko asiaa kehittää edelleen niin, että toiminta ei häiriinny? Keskeneräisten asioiden suhteen on aina omat riskinsä, jos niitä saatetaan liian aikaisessa vaiheessa yleisesti tietoon. Valmisteilla

olevat epävarmat vaihtoehdot muuttuvat helposti jo olemassa oleviksi tosiksi ja tämän jälkeen asian oikean laidan tiedoksi saattaminen on äärimmäisen vaikea toteuttaa. *Osallistuvasti* asiat tulee valmistella ja niin paljon kuin mahdollista myös avoimesti. Avoimuus ei saa kuitenkaan kääntyä itseään vastaan ja aiheuttaa turhaa hämminkiä yhteisössämme. Tämä toki on selvä asia jukolaisille jäsenille, jotka toimivat vastuullisissa tehtävissä.

Uudistuva ja asiantunteva. Tuon toteuttamalla jukolaiset jäsenyhdistykset saavat uusia jäseniä ja entisiä pysymään jäseninä. Jos taas arvo ei toteudu, niin käy päinvastoin. Kyseessä siis olemassaolomme keskeinen ehto ja riippuvainen koko strategian onnistumisesta. Osaamisen kehittäminen muuttuvan työelämän ja myös uuden tyyppisen jäsenistön tarpeisiin on ja tulee olemaan haaste jäsenyhdistyksille ja myös JUKOn toimistolle.

Sitten siirrymme **strategisiin painopisteisiin**, joka lienee kaikkein konkreettisin osa strategiatulouksemme.

Asianmukaiset ja vastuutetut edunvalvontapalvelut.

JUKOn kannalta kysymys on keskeisten henkilöstön edustajien toimintaedellytysten turvaamisesta. On myös tärkeää varmistaa, että henkilötä tehtäviin löytyy. Henkilöstön edustajien omat edut tulee ehdottomasti turvata, jotta saamme entiset luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut pidettyä ja uusia alkamaan haastavaan tehtävään. Viime neuvottelukierroksella saimme parannettua luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen sopimusmääräyksiä, mutta työtä etujen toteutumisen valvomisessa riittää ja myös parannettavaa löytyy tuleville neuvottelukierroksille.

Luottamusmiesten koulutusta olemme kehittäneet yhdessä jäsenyhdistysten kanssa. JUKOn koulutustyöryhmien tapaamisissa pyrimme synkronoimaan jäsenyhdistysten ja JUKOn tarjoamaa koulutusta sekä kehittämään koulutuksen laatua ja menetelmiä. Yhtenä esimerkkinä tästä toteutettu monimuotokoulutus, jonka kautta saimme pääluottamusmiehille koulutettua etämenetelmillä niitä sopimusasioita, joihin kohdejoukolla ei ollut mahdollista lähiopetuksen kautta osallistua.

Viestitään vaikuttavasti. Tämä on myös osa avoimuus teemaa. Olemme ottaneet ammattilaiset mukaan viestinnän kehittämiseen. Olemme saaneet kiitosta mm. edelliseltä neuvottelukierrokselta viestinnän parantamisesta avoimuutta lisäämällä. Pyrimme myös mm. aluevastaavakokeilun kautta asiaa viemään eteenpäin. Aluevastaavakokeilussa ehdoton ykköstarve on luottamusmiesten toimintaedellytysten parantaminen ja tiedon välityksen lisääminen alueilla

Kuva: Pirjetta Sipiläinen-Salo

niin sektoreiden sisällä kuin myös kaikkien sektoreiden kesken. Tätä kautta on tarkoitus lisätä JUKOn yhtenäisyyttä ja käyttää hyödyksi eri sektoreiden vahvuuksia koko kentän edunvalvonnassa.

Asiantunteva ja jäsenkunnan tarpeet huomioonottava toiminta

JUKO on kaikilla sektoreilla mukana työryhmissä, joissa mahdollisia sopimus- tai neuvottelujärjestelmiä uudistetaan. Tämä täytyy JUKOn jäsenmäärän säilymisen kautta – joka takaa vahvan aseman neuvottelupöydissä – taata myös tulevaisuudessa. Samalla päästään vaikuttamaan, missä määrin neuvottelutoimintaa tehdään alueellisesti ja paikallisesti ja ennen kaikkea siihen, ettei kenttä joudu kestävämmään tilanteeseen alueellisen/paikallisen sopimisen tai neuvottelemisen suhteen. Akava-yhteisössä JUKOlla on vahva rooli (mm. 1. varapuheenjohtajuus). Mutta vaikka asia on tällä hetkellä hyvä, niin koko strategian tulee edetä, jotta jäsenpito onnistuu ja voima-asema säilyy.

Vaikuttavuus ja kattava edustavuus

Jälleen kaikki riippuu koko strategian osasten toteutumisesta. Jäsenistön edustus neuvottelupöydissä toteutuu vain, jos asema on jäsenmäärän pohjalta niin suuri, että pöytiin päästään. Ulkoisen profiilin nosto on menossa ja kehittämisaihoita valmistellaan myös taloudellisten edellytysten turvaamisen kautta. Alue toiminnan voimavarojen hyödyntäminen ei ole ainut tavoite, vaan uusien alueellisten toimintamallien kehittäminen. Aluevastaava kokeilu on yksi osa tätä.

Tuossa yhden henkilön näkökulmasta JUKOn strategiaa puolestakeltuna. Jokainen lukija löytää aina oman lähestymiskulmansa asioihin, mutta yhden asian uskon olevan kaikille sama.

Koko JUKOn toiminnan tulee tähdätä sen jäsenyhdistysten hyvinvointiin, joka johtaa jäsenistön määrän säilymiseen sellaisena, että JUKOn vahva asema koulutettujen edunvalvojana säilyy ja vahvistuu. Tästä hyötyy jokainen jukolaiseen liittoon kuuluva jäsen.

**everstiluutnantti Inka Niskanen on Karjalan hävittäjälentolai-vueen komentaja ja Suomen korkea-arvoisin naissoitilas*

Yrittäjät luovat työpaikkoja

Teksti: ANU TUOVINEN, JOHTAVA ASiantuntijan, AKAVA
Kuva: AKAVAN KUVA-ARKISTO

Työllisyysaste on nostettava vähintään 75 prosenttiin. Tästä päämäärästä kaikki ovat samaa mieltä. Työllisyysasteen nostamiseksi tarvitaan lisää kaikenlaista työtä palkkatyöstä yrittäjyyteen ja itsensä työllistämiseen, niin koko-aikaista kuin osa-aikaistakin työtä. Työ merkitsee verotuloja valtion kassaan ja niillä rahoitetaan hyvinvointiyhteiskunnan palvelut, etuudet ja koulutus.

Suomalaisen yrittäjyyspolitiikan tavoitteena on ollut kannustaa yrittäjyyteen ja pyrkiä nostamaan yrittäjien määrää, luomaan kasvua ja siten uutta työtä ja toimeentuloa. Yrittäjyyspolitiikan tavoitteena pitääkin olla, että yrittäjäksi ryhtyminen on vapaaehtoista ja helppoa.

On tärkeää, että yrittäjän menestymisen ja kasvun mahdollisuuksia parannetaan. Tähän tarvitaan keinoja ja kannusteita, jotka helpottavat taloudellista riskinottoa ja lisäävät turvaa, tukevat yrittäjän hyvinvointia sekä mahdollisuuksia kehittää osaamista monipuolisesti.

Akavalaisella yrittäjyyspolitiikalla tarkoitetaan kaikkia yrittäjyyden ja monimuotoisen työn muotoja niin työnantajayrittäjyyttä, kasvuyrittäjyyttä, sivutoimista yrittäjyyttä kuin itsensä työllistäjiä. Akavassa on noin 30 000 yrittäjäjäsentä, joista suurin osa on yksinyrittäjiä. Kyselytutkimusten mukaan akavalaiset asiantuntijat ovat kuitenkin kiinnostuneita kokeilemaan yrittäjyyttä ja hankkimaan lisätuloa sivutoimisesti esimerkiksi digitaalisen alustan kautta.

Alustan kautta tehtävä työ lisääntynee tulevaisuudessa ja se on mahdollisuus asiantuntijoille löytää ja tehdä työtä. Toistaiseksi alustatyö on kuitenkin vielä varsin vähäistä. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan vuonna 2018 noin 14 000 henkilöä ansaitsivat vähintään neljänneksen ansioistaan alustan kautta.

Alustatalous on osa yrittäjyyspolitiikkaa. Teknologinen kehitys ja digitalisaatio tuovat mukanaan uusia mahdollisuuksia työn tekemiselle, työn välittämiseksi ja yrittäjyydelle. Alustatalous vaatii myös sääntelyä. Työntekoon ja yrittäjyyteen vaikuttavia järjestelmiä täytyykin tarkastella siitä näkökulmasta, miten ne tukevat joustavaa työtä ja työnteon eri muotoja, kasvua ja työllistämistä sekä liikkumista palkansaajan, itsensä työllistämisen ja yrittäjyyden välillä.

Akavan tavoitteena on kilpailukykyinen Suomi, jossa kannustetaan työn tekemiseen, yrittäjyyteen ja kasvuun. Yritysten toimintaympäristö on ennustettava, vakaa ja tarjoaa riittävästi osaavaa työvoimaa. Tällöin tarvitaan toimia liittyen toimeentulon ja sosiaaliturvan parantamiseen, yrittäjän toimintaedellytysten tukemiseksi sekä yrittäjien osaamisen kehittämiseksi.

Sosiaaliturvan osalta Akavan näkemys on, että järjestelmää on kehitettävä niin että sosiaaliturva seuraa mukana siirryttäessä työn muodosta toiseen. Työttömyysturvassa keskeistä on edistää yhdistelmävuoktuksen toimeenpanoa, jolloin henkilö voisi kerryttää yhtäaikaista palkkatyöstä ja yrittäjyydestä työttömyysturvan työssäoloa. Eläketurvan osalta yrittäjän eläkevakuutus (YEL) on laajennettava kattamaan paremmin itsensä työllistäjät ja pyrittävä ehkäisemään alivakuuttamista.

Yrittäjän työhyvinvoinnista puhutaan paljon. Usein yrittäjä kyllä huolehtii työntekijöistään mutta unohtaa itsensä ja oman jaksamisensa. Yrittäjän työterveyshuollon hankinnan ja työsuojelun osaamista on vahvistettava tiedottamalla lainsäädännön mukaisesta työterveyspalveluiden järjestämisvastuusta sekä erilaisista työterveyshuollon palvelupakettien mahdollisuuksista. Osana hyvinvoinnin edistämistä on tärkeää huolehtia myös jatkuvasta oman osaamisen päivittämisestä.

Yritysten kasvua on tuettava, jolloin on tärkeä, että yrityksille on saatavissa riittävästi osaavaa työvoimaa. Akava pitää tärkeänä, että yrittäjyysvalmiuksia lisätään ja yrittäjämäistä toimintatapaa vahvistetaan sekä rohkaistaan pyrkimistä kasvuyrittäjyyteen kaikilla koulutuksen tasoilla ja aloilla ottaen huomioon myös Suomessa asuvat ulkomaalaiset ja maahanmuuttajataustaiset osaajat. Lisäksi työperäistä maahanmuuttoa on helpotettava.

Akavan edunvalvonnan yrittäjyyttä ja itsensä työllistämistä koskevat tavoitteet on linjattu teemaohjelmissa Parempi asema yrittäjille ja itsensä työllistäjille (2017) sekä Kun ura ei ole putki - Turvaa monimuotoiseen työhön (2018). Nämä löytyvät Akavan nettisivuilta.

Akavan maakuntavaikut- taminen jatkuu

Teksti: ANU TUOVINEN, JOHTAVA ASIAANTUNTIJAN, AKAVA
Kuva: EILA PALOJÄRVI

Akavan maakuntavaikuttajat kokoontuivat maaliskuussa yhteisille maakuntapäiville Helsinkiin. Paikalla oli kaikkiaan 40 aktiivista toimijaa ympäri Suomen ja enemmänkin olisi ollut halukkaita mukaan. Osallistujat olivat maakuntaverkoston puheenjohtajia sekä Maakuntien yhteistyöryhmissä, ELY-keskuksen neuvottelukunnissa ja työvoima- ja yrityspalveluneuvottelukunnissa Akavaa edustavia jäseniä.

Päivien aikana käytiin läpi Akavan ajankohtaisia vaikuttamisen teemoja mm. koulutuspolitiikasta, työelämäkysymyksistä, verotuksesta, ilmastopolitiikasta ja sosiaali- ja terveyspolitiikasta. Tavoitteena oli syventää näkemystä siitä, mitä linjauksia Akavalla on kustakin teemasta ja miten niitä voisi viedä eteenpäin maakuntien edustuksissa ja maakuntaohjelmissa tai -strategioissa. Mukana oli paljon uusiakin kasvoja, joten tutustuminen ja verkostoituminen eri alueiden toimijoiden kesken oli myös keskeinen tavoite.

Akavan maakuntavaikuttaminen jatkuu entiseen tapaan 18 maakuntaverkoston kautta. Verkoston puheenjohtajat ovat alueen yhteyshenkilöitä, joiden yhteystiedot löytyvät Akavan nettisivuilta. Verkostoihin kuuluvat maakuntien edustuksissa toimivat jäsenet ja varajäsenet. Verkoston kautta maakuntavaikuttajat saavat tukea edustuksessa toimimiseen, sillä sen puitteissa on mahdollista verkoston aktiivisuudesta riippuen käydä keskustelua edustusten asioista.

Tätä juttua kirjoitettaessa (19.4.) Suomessa on alkamassa hallitustunnustelut ja -neuvottelut. Akavan maakuntavaikuttamisen näkökulmasta tilanne on mielenkiintoinen. Uusi hallitus löytää edestään edellisen hallituksen kesken jääneen työn sote-uudistuksesta. Selvää on, että uudistus on tehtävä ja järjestämisvastuu täytyy olla kuntia isommilla väestöpohjilla. Se, millaiseen malliin ja rakenteeseen uusi hallitus päätyy vaikuttaa osaltaan myös Akavan maakuntavaikuttamiseen.

Kaunista kesää edunvalvonta ajatuksin

Teksti: JARI LEHDONKIVI, 1. VARAPUHEENJOHTAJA
Kuva: EILA PALOJÄRVI

Nyt keväällä ovat alkaneet tunnustelut tavoitteista sopimusneuvotteluihin. Kukin liitto tahollaan pui keskenään näitä tavoitteita, joista tärkeimmät valitaan yhteisiksi tavoitteiksi. KTL oli mukana KTN:n 23.4. 2019 järjestämässä edunvalvontaseminaarissa, jossa saimme meille tärkeitä tavoitteita kootuksi.

Itse sisältöä en sen tarkemmin avaa, sen sijaan kerron mitä jäsenistöltä kuullut vaatimukset ovat. KiKyn tuomat minuutit poistetaan ja enää ei tule lomarahaleikkauksia. Prosentti ei ole palkankorotus, myös pienipalkkaiset tarvitsevat korotuksen jonka huomaa.

KiKyn sisältämät asiat olivat hallituksen uhkailemalla sovittuja. Jos ei sopimusta tule, leikataan hallituksen toimesta. Hallitushan ei tätä jälkeenpäin myöntänyt. Olisi aika saada sopimus, johon työtehtäviä olisivat tyytyväisiä.

Neuvottelut alkavat syksyllä ja kunta puolen vasta lähempänä vuoden vaihdetta. Siihen asti odotetaan, miten talous ja uuden hallituksen työ etenee. Se vaikuttaa neuvotteluilmaperiiniin.

Terveiset Turusta

– kohti laajennettua edustajakokousta

Teskti: BRITA SAHROS, KTL 2. VARAPUHEENJOHTAJA / Kuvat: EILA PALOJÄRVI

Laajennetussa edustajakokouksessa Oulussa vuonna 2015 alkanut toiminnan nelivuotiskausi on päättymässä. On uusien toimintasuunnitelmien aika. Näiden asioiden merkeissä yhdistysten edustajakokousedustajat sekä hallitus kokoontuivat kevätkesäseminariin Turkuun hotelli Marina Palaceen valmistelemaan päätösesityksiä laajennetulle edustajakokoukselle.

Tulevaa syksyä

Tulevaisuutta pohjustettiin jo tammikuussa 2019 pidetyssä tulevaisuusseminaarissa, jossa oli jäsenistöämme paikalla. Pohdintaa oli pitkän aikavälin järjestötoiminnan tulevaisuudesta sekä tavoitteista lyhyemmälle aikavälille. Hallinnon organisaatorakenteesta ja toimintatavoista keskusteltiin silloin myös vilkkaasti. Vahva viesti koski

puheenjohtajiston kokoonpanoa, johon toivottiin muutosta. Muutoksen toteuttaminen edellyttää sääntömuutosta.

Sääntömuutokset ovat edustajakokousasioita, joten hallitus kutsui ylimääräisen edustajakokouksen koolle Turkuun sunnuntaille 26.5.2019. Kokous oli ns. yhden asian kokous eli muita edustajakokousasioita ei ollut.

Jotakin uutta, jotakin vanhaa

Lauantaipäivä kului hallituksen kokouksen ja työryhmätyöskentelyn merkeissä. Työryhmät koostivat yleisluonteisemman toimintasuunnitelman kaudelle 2019-2023. Tarkempi suunnitelma kohdennettiin vuodelle 2020. Työryhmien vetäjät alustivat omat osionsa, joita olivat edunvalvonta (Jari Lehdonkivi), talous (Jouko Tervonen),

viestintä (Brita Sahros ja Kirsi Tamminen) ja jäsenhuolto (Timo Mattila). Puheenjohtaja Jarmo Latva-Lusa ja sihteeri Eila Palojärvi osallistuivat ryhmien työskentelyyn.

Illallinen nautittiin Airston selällä sijaitsevalla Loistokarin luodolla. Loistokarille matkasimme höyrylaiva s/s UkkoPekalla ja nautimme kauniista maisemista. Perillä saaritolasipöytä tarjosi runsaasti herkullista syötävää. Sää oli pilvinen ja hieman kolea, mutta se ei laistanut loistavaa tunnelmaa.

Asia kerrallaan

Sunnuntaiaamu aloitettiin ylimääräisellä edustajakokouksella. Hallituksen esityksenä liitolla on jatkossa puheenjohtajan lisäksi yksi varapuheenjohtaja aiemman kahden varapuheenjohtajan sijaan. Sääntömuutos oli sunnuntaihin mennessä saanut jo Patentti- ja rekisterihallituksen tarkastuksessa ennakkohyväksynnän. Näin ollen muutosesitys oli saanut jo vahvistuksen laillisuudesta. Sääntömuutos hyväksyttiin yksimielisesti ja se astui voimaan heti.

Sunnuntai jatkui hallituksen kokouksen ja seminaarityöskentelyn merkeissä. Työryhmät esittelivät ryhmätyön tuloksia, joista saatiin toimintasuunnitelmaesitys laajennetulle edustajakokoukselle. Laajennettu edustajakokous kokoontuu 27.–29.9.2019 Hämeenlinnaan Aulangolle vahvistamaan tulevan nelivuotiskauden toiminnan linjat sekä tarkemman toimintasuunnitelman vuodelle 2020 sekä päättämään muista edustajakokoukselle kuuluvista asioista. Kiitos kaikille aktiivisesta osallistumisesta.

Puheenjohtajaehdokkaiden esittely

Teksti: EILA PALOJÄRVI

Edustajakokouksessa syyskuussa 2019 valitaan liitolle uusi puheenjohtaja noin nelivuotiskaudeksi 2020-2023 alkaen heti edustajakokouksen jälkeen. Kisaan ovat ilmoittautuneet Eva-Lisa Karlsson (Pääkaupunkiseudun Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry), Jari Lehdonkivi (Varsinais-Suomen Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry ja Timo Mattila (KTL Keski-Suomen Yhdistys ry), nimet aakkosjärjestyksessä. Haluamme kuulla heidän näkemyksiään ja ajatuksiaan asioiden tärkeysjärjestyksestä, vastuista ja muista vireillä olevista isommista ja pienemistä asioista sekä tietysti ehdokkaiden vahvuuksista.

Kaikki ovat KTL Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset nykyhallituksessa mukana.

Itse ja ne muut muuttajat tai muokkaajat

Missä päin Suomea olet syntynyt? Ikä noin vuosia? Miten hyvin olet ehtinyt elämäsi aikana tutustua eri paikkakuntiin, maakuntiin, Suomeen? Kerro perhetaustastasi, jos haluat. Mitä harrastat tai haluaisit harrastaa? Oletko millaisessa työssä? Onko työkavereita vai teetkö työtäsi yksin? Miten haluat kuvailla luonnettasi ryhmässä?

Luottamusmiestoimintaa ja paikallistasoa

Kuinka kauan olet ollut KTL:n jäsen ja aktiivi? Oletko ollut luottamusmiehenä tai oletko vieläkin? Mikä on mielestäsi paras vahvuutesi ay-toiminnassa? Onko lisäksi muuta järjestö-, yhdistys- tai kunallispoliittista osaamista taustalla?

Miten organisaatioiden muutokset ovat vaikuttaneet tai vaikeuttaneet työpaikkatasolla arkea? Millaisena näet ammattiyhdistysliikkeen aseman? Mitkä uhat luottamusasioissa näet tulevaisuudessa paikallistasolla tai ovatko ne mahdollisuuksia?

Heti innostusta pursuten?

Näillä näkymin syksyllä voi olla käytössä uudet säännöt KTL:ssä ja ainakin liuta uusia edustajia. Miten aloitat ja mihin aiot kiinnittää aikaasi ja miten saada tietoa ja kehittää itseäsi ja toimintakulttuuria sekä sitouttaa hallituksen jäsenet osaltaan osallistujiksi? Miten aiot verkostoitua, sattumaa vai suunniteltua? Viestintä on vaikuttamista ja taitolaji, millainen sosiaalisen mediankäyttöaktiivisuus sinulla on, mitä ohjelmia käytät, mitä aiot opetella nelivuotiskaudella?

Mitä odotat tältä tehtävältäsi? Vertaile entiseenkin toimintaan, jos on omakohtaista kokemusta. Ovatko roolit ja odotukset riittävän selkeät? Koetko, uskotko vaikuttavasi asioihin sillä teholla, millä haluat vai suositko vakaata etenemistä? Uskotko ehtiväsi valmistautua kokouksien sisältöihin ennen kokousta? Oletko täsmällinen vai joustava aikatauluissa?

KTL:n tulevaisuusseminaarin aineistosta-tulevaisuus vai nyt?

"Ay-liike työpaikalla sekä työnantajan että työntekijän kumppanina: toiminnan horisontista tavoitteen horisonttiin". Miten näet tämän jalkauttamisen mahdollisuudet KTL:ssä ja muussa siihen liittyvässä kehittyvän tai kehittäisit?

"Millainen sillanrakentaja ay-liike voi olla? Miten työntekijä ja työnantaja pelaavat paremmin yhteen ay-liikkeen voimin?" Millainen sillanrakentaja olisit?

"Joukkuepelaaminen, jäsenkadon torjunta ja uudistuva työn tekeminen", miten aloittaisit asioiden käsittelyn?

Lukekaa, miten haastateltavat selvisivät kysymyksistäni.

Eva-Lisa Karlsson

Olen syntynyt 60-luvun alussa Helsingin maalaiskunnassa. Helsinkiin muutin 2000-luvun alussa. Perheeseemme kuuluu minun lisäksi kaksi jo aikuista poikaa. Minulla on suomenruotsalaisen sukutaustani lisäksi kohtuullisen sujuva englannin sekä hiukan ruosteinen venäjän kielen taito.

Olen koulutukseltani suunnitteluhortonomi. Lisäksi olen hankkinut täydennyskoulutusta mm. projektin- ja prosessin johtamisen ja esimiestyön osalta. Yli 30 vuoden työrupeamaan Helsingin kaupungilla mahtuu kaikenlaisia työtehtäviä, nykyisin enemmän kunnallistekniikkaan, sopimusjuridiikkaan, hankintoihin ja tietotekniikkaan liittyviä haasteita.

Työni on hyvin mielenkiintoista ja antoisaa. Se on itsenäistä ja omatoimista, mutta myös yhteisen ymmärryksen ja tahtotilan muodostamista vaihtelevissa neuvottelutilanteissa. Nykyisin koordinoin yhteisrakentamissopimuksen mukaista toimintaa. Toiminnan volyymi on vuosittain satoja eri vaiheissa olevia yhteisiä työmaita ja noin 350 M€. kokonaiskustannuksia. Työssäni seuran, raportoin ja johdan kehittämisprojekteja sopimuskumppaneiden verkostossa.

Ammattiyhdistystoimintaa, kunnallispolitiikkaa ja projekteja

Pääkaupunkiseudun hallitukseen tulin 2011, puheenjohtajaksi 2016. KTL:n liittohallitukseen tulin 2015 ja Helsingin paikallisen KTN:n hallitukseen 2017.

Kaksivuotinen toimintakauteni yhteistoimintavastaavana on kohta päättymässä. Suositella tehtävää kaikille, siinä on mahdollisuus edistää työntekijöiden hyvinvointia ja työssä jaksamista pienin ja suurin asioin. Lisää KTL-tiedottaa lehdessä 3/2018.

Aktiivisuus kunnallispolitiikassa ajoittuu vuosille 2000–2008 ja kotikuntaani Vantaaseen. Kaupunkisuunnittelulautakunta ja sen alainen Tekninen jaosto sekä varsinkin kaupunginhallitus tarjosivat näköalan asuinympäristön kehittämiseen.

Pidän myös taloyhtiön hallitustyöstä, intoani ei pahemmin laimentanut edes ison yhtiön linjasaneerauksen läpivienti.

Nykyisestä tulevaan

Kun uusi hallitus aloittaa edustajakokouksen jälkeen, näen hallituksen ryhmäytymisen erittäin tärkeänä. Hallituksen on kyettävä sitoutumaan tehokkaaseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn.

Liiton olemassaolo tulevaisuudessakin edellyttää meiltä muutoksia. Muutosten toteuttaminen yhdellä kertaa ei ole realistista, vaan hallituksen tulisi laatia usealle vuodelle jaksotettu kehittämissuunnitelma sekä seurata tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Mielestäni on myös mietittävä, missä asioissa meille olisi hyödyllistä tehdä yhteistyötä muiden liittojen kanssa. Missä meidän on oltava läsnä neuvottelemassa, kuulolla tai vaikuttamassa takavasemmalta. Mistä asioista liiton tulee viestiä, miten ja milloin sekä keille viestintä kohdennetaan ja liittykö viestintään vuorovaikutustarpeita.

Mitkä asiat puhuttavat työelämässä juuri nyt ja meidän potentiaalisia jäseniämme? Osa on varmasti yhä samoja kuin viime vuosikymmenellä, mutta osa on jotakin ihan muuta.

Haluan uskoa ammattiyhdistysliikkeellä yhä olevan tarvetta työelämässä ja tulevaisuutta edessä. Toimintaympäristö on muuttunut ja muuttuu yhä kiihtyvään tahtiin. Muutos vaatii myös meitä liikkumaan sen mukana – sillä muuten voimme vain todeta junan menneen. Meillä tulee olla rohkeutta katsoa asioita uusin silmin, uskallusta kokeilla erilaisia keinoja puhutellaksemme vahvasti niin olevia, kuin tulevia jäseniä. Samalla kuitenkin peräänkuulutan maltin, sekä yhteisen kokemuksen hyödyntämistä uuden toiminnan määrämukoisissa suunnittelussa.

Jari Lehdonkivi

Tervehdys Suomen Turusta, jossa olen syntynyt 52 vuotta sitten. Vapaa-aikaa kuluu salibandyn parissa, aikanaan olen itse pelannut. Kaikki kolme poikaa ovat myös pelanneet, joista kaksi enää aktiivisesti. Olen ollut mukana valmennuksessa, jonka nyt jätän ja toimin vain joukkueen johtajana, joka ei sido aikaa niin usein. Samoin nettivastaavan pestin jätän uudelle toimijalle. Myös tekniikan tuntemus on monialaisesti hallussa.

Päivätyö on viestintätekniikan parissa. On nähty yksityinen puoli tv-huollossa ja oltu puolustusvoimien palveluksessa radiokorjaamolla. Nykyinen työni on sairaalan tekniikassa. Melko monipuolista työtä ja saa tai täytyy itsenäisesti valita mikä on kiireellisyysaste milläkin työpyynnöllä. Aika paljon työ on puhelimessa oloa, neuvomista ja tietokoneella työskentelemistä. Uuden valvontakameran, videotykin jne. lisääminen luo usein tilanteen, jossa tarvitaan sekä sähkö- että rakennusmiesten osaamista ja osallisena voi olla myös yksityisen palvelun tarjoaja, siinä pitää sovitella monen tahon kanssa että kaikki olisivat tyytyväisiä niin muutoksen tekijät kuin tilan käyttäjät. Enemmän antaa sisältöä, kun lähtee liikkeelle ja tapaa ihmisiä ja kohtaa hauskoja tilanteita. Huumoria pitää olla mukana. Ongelman ratkaisu tuo sitä onnistumisen iloa.

Luottamusmiestoimintaa ja paikallistasoa

VSSHP:n eli tutummin Tyksin palvelukseen tulin 2002 helmikuussa, KTL jäseneksi kevään aikana ja syksyllä pyydettiin varapääluottamusmieheksi. Kyllä se silloinen KTV kosiskeli myös jäseneksi, aktiiveista oli jo silloin pulaa. Pääluottamusmiehenä olen ollut reilut kahdeksan vuotta ja KTL:n paikallisyhdistyksen puheenjohtajana saman verran. KTN:n paikallisyhdistyksen puheenjohtajana olen toista kautta, mutta siitä tehtävästä luovun.

Heti innostusta pursuten?

Uusi hallitus on erinäköinen kuin nykyinen. Useampi kokenut ja aktiivinen edustaja jää pois keskittyen tuleviin aamuihin, jolloin ei tarvitse nousta herätyskellon soittoon. Kaavailtu sääntö- ja tehtäväuudistus tuo muutoksia tehtäväkuviin. Huomasin 1. varapuheenjohtajana, että ne edunvalvonta-asiat tulevat puheenjohtajalle, joka osallistuu KTK ja KTN kokouksiin. Nyt puheenjohtajan tehtäviin lisätään edunvalvonta ja varapuheenjohtajien määrä vähennetään yhteen.

Puhutaan että hallituksen kokouksissa osa edustajista vain istuu hiljaa. Luonteita on erilaisia, toiset haluavat sanoa joka asiaan ja toiset vasta harkiten, sanomisen kynnyksen ylittyessä. Molempia tarvitaan. Olen enemmän huolissani niistä hallituksen jäsenistä, jotka eivät saavu paikalle. Olisiko kokouspalkkio keino saada paikalle, se voisi auttaa, kun pitää tehdä vapaa-ajankäytön valintoja.

Suhteet ja tutuksi tuleminen muiden liittojen edustajiin luovat turvaa tunteeseen, ettei ole yksin paikalla.

Oman työni ja myös harrastusten kautta ovat tutuksi tulleet kotisivujen ylläpidon rajoitteet ja ongelmat kuten myös mahdollisuudet.

KTL:n tulevaisuusseminaarin aineistosta-tulevaisuus vai nyt?

Jäsen on se tärkein. Huolehtia pitää yhtä lailla olemassa olevista kuin uusista jäsenistä. Jäsenistö on ME.

Työnantajan taholta olen huomannut, että heille liiton edustaja on tärkeä, pääluottamusmieheltä kysytään ja kutsutaan mukaan. Toki esimerkkejä löytyy päivänvastaista toiminnasta niin asia- kuin henkilö-eroista johtuvina. Tässäkin järjestäytymisprosentti on tärkeä.

Nykyään liittoon kuulumisen ei ole itsestään selvyyttä ja miten päätyä valitsemaan KTL. Valtakunnallista tunnettavuutta pystymme järkevästi parantamaan sosiaalisen median avulla. Tukena on paikallinen toimija. KTL voi tuoda paikallista työtä tukea tunnettavuusmaterialilla.

Nykyiset edustukset ja vastuut ammattiyhdistystoiminnassa

Tekniikan ja Erytysalojen Ammattilaiset KTL ry:n 1. varapuheenjohtaja
Varsinais-Suomen Tekniikan ja Erytysalojen Ammattilaiset KTL ry:n puheenjohtaja

KTN Turku ry:n puheenjohtaja

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin (VSSHP) pääluottamusmies

Timo Mattila

Kuka olen, perhetaustat, opiskelut, työtehtävät ja harrastukset

Olen syntynyt kirjailija Outsiderin tarinahahmon Pekka Lipposen koptipitäjässä Rantasalmella 1961. Perheeni mukana muutimme Heinolan kautta Kangasniemelle. Siellä kirjoitin ylioppilaaksi, kävin armeijan Vekaranjärvellä sekä opiskelin puutarhuriksi silloisen Mikkelin Maalaiskunnan Otavassa. Vuoden Mikkelissä työskentelyn jälkeen hain kesätyöpaikkaa Jyväskylän kaupungilta. Sillä reissulla olen edelleen.

Asumme avopuolisoni kanssa kerrostalossa ja harrastan parvekkeella pienimuotoista puutarhanhoitoa. Olen kiinnostunut matkailmaan Suomessa. Kesäisin pyrimme käymään lomamatkalla Lapissa, jossa työasiat jäävät taka-alalle ja mieli virkistyy. Matkalla on mukava pysähtyä eri kohteissa ja mahdollisesti poiketa suorimmalta reitiltä ja tutustua uuteen kohteeseen. Harrastuksiini kuuluvat myös ulkoilu luonnossa mm. marjoja ja sieniä keräämällä sekä kalastus eri tavoin.

Työurani olen tehnyt pääasiassa Jyväskylän kaupungin palveluksessa. Työn ohella opiskelin rakennusmestariksi ja valmistuin vuonna 2000. Nykyinen nimikkeeni on viherrakennuttaja ja olen toiminut tässä tehtävässä helmikuusta 2016 alkaen. Tehtäviini kuuluvat viheralueiden, ulkovalaistuskohdeiden ja katualueiden rakennuttaminen. Eri hankkeissa yhteistyökumppaneina ovat mm. suunnittelijat, suunnitteluttajat, asiantuntijat, urakoitsijat, asiakkaat ja asukkaat. Ryhmässä toimiessani toimin usein ryhmän veturina yrittäen saada kaikki toimimaan annettujen päämäärien saavuttamiseksi. Työurani aikana on ollut monia organisaatiomuutoksia, jotka ovat toisaalta olleet henkisesti raskaita kyseisellä hetkellä. Myöhemmin huomaa, että ne ovat myös kasvattaneet ihmisenä.

Ammattiyhdistystoimintaa paikallistasolla ja valtakunnallisesti

Liityin KTL:n jäseneksi marraskuussa 1988. Olen toiminut Keski-Suomen Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset ja Jyväskylän Seudun Tekniikka ja Terveys KTN:n toiminnassa 1990 luvulta alkaen. Tällä hetkellä toimin molempien yhdistysten puheenjohtajana sekä Jyväskylän kaupungilla Juko/KTN:n varapääluottamusmiehenä.

Puoluepoliittisesti olen sitoutumaton ja en ole ollut mukana kunnallislispolitiikassa muuten kuin äänestäjänä. KTL:n liittohallituksessa olen toiminut varsinaisena ja varajäsenenä 1996-2000 ja 2002 alkaen.

Puheenjohtajaehdokkaaksi asettuminen

Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa liittoa ja olla liiton esikuvana. Puheenjohtajan pitää toimia aktiivisesti liiton ja jäsenistön etujen parantamiseksi. Puheenjohtajalla on uudessa hallituksessa muutamia tärkeitä tehtäviä, jotka on saatava aikaan. Liiton kotisivut ja sosiaalinen media on saatava toimimaan. Liitolla pitää olla henkilö, joka vastaa sosiaalisesta mediasta. Nykyinen hallitus on aika sisäanlämpiävä. Meidän on jalkauduttava työpaikoille ja tuotava asiaamme esille. Näin saamme uusia jäseniä ja aktivoitua toimintaa.

Puheenjohtajana aion verkostoitua ensiksi KTK/KTN:n liittojen puheenjohtajien kanssa ja miettiä, miten jatkamme eteenpäin KTK/KTN:ssä. Samalla tarvitaan verkostoitumista Akava/JUKO:n kanssa. Verkostoituminen pitää olla suurelta osin suunniteltua, mutta en voi sulkea pois verkostoitumista sattumaltakaan. Tällä hetkellä kirjoittelen Facebookiin harvakseltaan, sähköistä mediaa pitää hyödyntää jatkossa paremmin. Pyrin olemaan täsmällinen aikataulujen osalta.

Ammattiyhdistyksen tulee olla edistysellinen ja tuoda uusia rakentavia asioita esille työyhteisössä. Ammattiyhdistys voi toimia työnantajan kanssa yhteistyössä, mutta kaikkea työnantajan esittämää ei pidä uskoa ja hyväksyä. Ammattiyhdistyksen on teroitettava profiiliansa.

Kesähelteellä Jurmalan hiekkarannat Latviassa voittavat kaupunkiloman.

Junamatkanilua Latviassa Riika – Jurmala

Kerro, kerro kuvastin

Teksti: KIRSI KUJALA

Saduissa on lapsille helposti avautuvan juonen lisäksi muita sisältöjä ja tasoja, joiden oivaltaminen saa aikuisenkin pitämään niitä kiinnostavina. Grimin veljesten sadut ovat pelottavia ajankuvauksia prinssosineen ja julmine itsevaltiaineen, mutta maailmassa on yhä hirmuhallitsijoita vallassa lukuisissa valtioissa. Salaiset agentit surmaavat käskystä ja hienovaraisemmin trollataan valtiollisia vaaleja tahraamatta käskynantajan käsiä vereen. Valtiot, mutta myöskään yritykset tai muut yhteisöt eivät voi luottaa demokratian toteutumiseen vapaissa vaaleissa. Jossakin joku, jostakin syystä, on halunnut vaikuttaa lopputulokseen – oman etunsa vuoksi, vallan ja taloudellisen asemansa vahvistamiseksi. Tiedotusvälineitä seurattaessa tuntuu uskomattomalta USA:n ja Korean välinen diplomatia - nipistäminen ei auttanut, se on todellisuutta. Keski-Amerikka kuohuu, Afrikan kansat ovat liikkeellä, Euroopan perustukset natisevat Britanniassa, Ranskassa, Espanjassa, Balkanilla jne. Kuka tai ketkä hyötyvät tästä epävakaudesta?

Hyvinvointi-Suomessa ei ole kyetty turvaamaan kuntien perustehtäviin kuuluvaa vähäosaisten kansalaisten hyvinvointia. Vanhushoidon palveluja on ostettu ilman valvonnan järjestämistä, koska osaaminen kilpailuttaa ihmisarvoista toimintaa on puuttunut. Ulkomaiset sijoitusyritykset säilövät omaisiamme rahaa vastaan. Kunnat

menivät markkinoille hyväuskoisina - voidaan sanoa, että hevonen meni ja rahat pelattiin.

Olemme teknisellä sektorilla piirun verran pidemmällä, emme tuota palveluja ihmiselämän syvimmissä ytimissä, mutta opeteltavaa markkinataloudesta riittää. Päiväkotitoimintaa kunta voi lakisääteisesti ulkoistaa 30 %. Valvonnan puuttuessa on syntynyt päivähoitoyksiköjä, joilla ei ole omaa pihaa vaan lapset ovat sisällä ja ulos mennään kauas julkiselle leikkialueelle. Päiväkodeissa pitää olla lapsille varattua esim. pihaa tietty neliömäärä. Sääntö ei määrittele yksityisen päiväkodin lapsille pienempää tilaa - miksi määrittelisikään, koska lapsi leikkii ja liikkuu riippumatta siitä, mihin päivähoitomaksu tilittyy. Vertailuun on julkisuudessa otettu, että eläinsuojelu ja valvonta on Suomessa paremmin hoidettu kuin lasten ja vanhusten hoito sekä niiden valvonta.

Antoine de Saint-Exupéryn Pikku Prinssin sanoin ”sydämellä näkee paremmin”, etäisyys ja kokemus auttavat. Raimo Ilaskivi, Helsingin pitkäaikainen pormestari, kirjoitti talvella sosiaalisen markkinatalouden puolesta: kaikkea ei pidä kilpailuttaa halvimman hinnan mukaan. Rahalla ei voi korvata ihmisyyttä. On henkilöitä, joille tällainen etiikka on tuntematonta. Osa kanssaeläjistämme tavoittelee elämässään pikavoittoja, käyttää aikansa ja energiansa työnteon ja

Fiskarsin ruukin miljöössä monipuolista nähtävää erityisesti kesäaikaan.

Suomen mantereen eteläisin kärki Hangon Tulliniemessä, tästä alkaa meri.

aitojen ihmissuhteiden lujittamisen sijaan juonitteluun ja järjestelmään pelikuvioita, uskovat kenties yli-ihmisyyteensä. Sellaisiakin voi olla, mutta oletettavasti piirre ilmenee aivan eri tavoin.

Järjestötoiminnassa arvostan vahvaselkäisiä toimijoita. Tällaiseksi nimeän esimerkiksi TUL:n puheenjohtajan Kimmo Suomen, joka keväällä tuli julkisuuteen todeten tilanteen olevan johtamassaan liitossa käsittämätön. Liiton toiminnanjohtaja ei kunnioittanut hallituksen puheenjohtajan tahtoa eikä yhdistyslakia. Hallitus ei tiennyt liiton taloudellista tilannetta, koska se heittä salattiin kaikin keinoin. Hallitus oli kykenemätön tekemään järjeviä päätöksiä. Suuren valtakunnallisen liiton tarkoitus oli muuttunut suuren, hyväpalkkaisen toimiston ylläpitämiseksi pääkaupungissa kun maakunnissa tapahtuva toiminta liikunnan hyväksi oli sivuseikka ja jäi rahoittamatta. Haamuhoitajien sijaan löytyi haamuyhdistyksiä ja -jäseniä, joiden perusteella valtio myöntää rahoitusta liitolle. Ryhdistämiskampanjaan ei tässä tapauksessa uusi puheenjohtaja saanut hallitusta mukaan. Oma edustuspaikka oli mennyt liiton olemassaolon tarkoituksen edelle.

Tekniikan Asiantuntijat KTK:n aika on nyt. Puheenjohtaja on lyhyessä ajassa onnistunut uudistamaan toimintaa ja tasapainottamaan taloutta, jonka hoito oli henkilöstömuutoksissa jäänyt taitamattomiin käsiin. Taloudellisesti liitossa oli eletty ilman suunnitelmaa rahavirroista tai niiden jäsenistölle parasta arvoa tuottavasta käytöstä. Jäsenten varoista alkoi muodostua hallinnon omia varoja ja demokratiaa rajoittamalla rajoitetun joukon valta lisääntyi. Jäsenistöllä tuotto-odotus noin 400 euron vuosisijoitukselle on korkea – emme odota osinkoja vaan työsuhdeturvaa ja edunvalvontaa. Mikäli odotusarvo laskisi, tulisi punnittavaksi muita sijoituskohteita 40 vuoden työuralla. Liiton johtaminen on pitkäjänteistä työtä, nelivuotiskausi on lyhyt ja parhaita tuloksia saadaan yleensä toisella kaudella. Tähän

uskon nytkin. Puheenjohtajuuskausia esitin vuosia sitten sääntöihin muutettavaksi maksimissaan kolmen kauden mittaiseksi, jotta tuntuma jäsenistön kaltaiseen työntekoon ja jäsenmaksun maksajien odotuksiin säilyisi.

Tekniikan ja erityisalojen ammattilaiset KTL ry:n puheenjohtaja kehotti edellisessä lehden numerossa miettimään liiton tulevaisuutta. Viesti oli, että mikäli paikallisyhdistyksen ainoa asia on vuosikokousasiat, sen voi yhdistää muihin yhdistyksiin. Näin on valitettavasti usean pienen KTL paikallisyhdistyksen kohdalla, mutta näin on myös KTL:n omalla kohdalla. Tammikuun laivaseminaarissa panin miettelääniä merkillä, että ryhmätöinä yhdessä aikaansaadut hienot tavoitteet olivat samoja kuin 4 vuotta sitten, oikeastaan yhtään ideaa toiminnan piristämiseksi ei ole saatu eteenpäin. Toimeenpaneva voima on puuttunut. Energia puuttuu tai se on kohdennettu muuhun kuin jäsenistön etujen edistämiseen ja KTK:n sekä KTL:n vahvistamiseen. Edellisen liittokokouksen aikana KTK:n viestinnässä kerrottiin, että KTK:n ydintehtävä on jäsenhankinta. "Liity meihin, hankimme lisää jäseniä!" vai "Liity meihin, autamme sinua työsuhdeasioissa". Ensimmäisellä painotuksella KTK:n ydintehtävänä aiemmin ollut jäsenpalvelujen tuottaminen oli jäänyt hoitamatta.

Tekniikan Asiantuntijat KTK:n järjestöt ovat vahvoja ollessaan yhdessä. Meitä rivijäseniä on maakunnissakin vielä paljon ja osajia tarvitaan. **Se, joka hajottaa KTK:n yhteisöä, edistää jonkun muun tahon hyvinvointia kuin KTK:n jäsenten.** Trollaus, pelottelut ja uhkakuvat ovat kuin avaruusromu, joka kertyy lähiympäristöömme ja uhkaa myöhemmin elämäämme. Teknisten sopimus on nyt vaakalaudalla. Jos järjestäytymisaste heikkenee, edunsaaja on varmimmin työnantaja.

Järjestötoiminta on merkityksellistä toimintaa yhteiseksi hyväksi!

Tekstiilmattoluokassa pulpetit on kytketty yhteen, jolloin on haasteellinen hoidettavaksi.

Puhtausala

– pitääkö olla huolissaan?

Teksti ja kuvat: PIRKKO HILVO

Puhdas tila töissä, kotona ja julkisissa tiloissa vaikuttaa ihmisten viihtyvyyteen, terveyteen ja tuottavuuteen. Ammatillaiset tuottavat hyvinvointia, turvallisuutta ja terveyttä. Puhtaudesta huolehtiminen on taloudellisesti perusteltua, koska hyvin hoidetut pinnat myös kestävät pidempään, ja siivoustyöllä on välitön vaikutus kiinteistöjen arvon säilymiseen.

Uudet oppimisympäristöt, kodinomaisuus ja muuntuvat työtilat kuten monitilatoimistot, tuovat haasteita siistimiseen. Samoin tekstiilimatot, hankalat lattapinnat, säkkituolit, isot sohvaryhmät, akustiset kaluteet (esim. The Hut –mökki) ja suuret lasipinnat. Ne vaativat aivan uudenlaista puhtauden tilaamista sekä toteuttamista. Tämä ei varsinaisesti ole ongelma itse tekijöille, mutta tilojen käyttäjät saattavat yllätyä kasvaneista kustannuksista.

Kilpailu kovenee!

Taloudellinen tilanne pakottaa hakemaan säästöjä ja samaan aikaan kiinteistöjen elinkaarikustannukset lisääntyvät roimasti uusien materiaalien myötä. Taloudellinen tilanne rasittaa myös puhtausalaa ja palveluliikkeitä pyrkivät markkinoille liian alhaisilla tarjoushinnoilla.

Pitääkö olla huolissaan, näin voi kysyä pohdittaessa puhtausalan tulevaisuutta.

Hankintalainsäädäntö ohjaa julkisen puhtausalan hankintoja. Palveluliikkeitä lupaavat liian paljon liian alhaisella hinnalla. Ehkä palveluesimies ei ole riittävästi tutustunut tarvittaviin asiakirjoihin, ryhtyesään vastaamaan uudesta kohteesta. Toimitilahuoltajan, palvelusmiiehen ja palvelupäällikön tulee tuntee palvelusopimuksen sisältö. Lisäksi pitää tuntee mm. siivoussopimuksen ja vastuujakotaulukon sisältö. Näin ei kuitenkaan aina tapahdu. Työntekijöiden vaihtuvuus on suuri, eikä perehdytystä ehditä tehdä riittävän perusteellisesti.

Pitääkö olla huolissaan!

Työtä tulee kehittää määrätietoisella koulutuksella. Toiminnan tehostamisen lisäksi tulee mitata ja seurata asiakastytyväisyyttä, henkilöstötytyväisyyttä ja -pysyväisyyttä sekä laatua. Myös asiakkaille tulee tiedottaa sekä laatu, että asiakastytyväisyyskyselyjen tulokset.

Mihin puhtausalan töiden alennusmyynti on menossa? Jos puhtauden tuottaja ei halua kantaa kokonaisvastuuta, kenelle lankeavat kustannukset? Kuka korvaa mahdolliset sisäilmaongelmat? Edellä muutamia vastaamattomia kysymyksiä.

Pirkko Hilvo, puhdistuspalvelupäällikkö. Tekninen toimiala, Porin kaupunki

Olen tullut alalle kahdeksankymmentäluvun alussa. Urani alkuvaiheessa puhtautta urakoitiin usein illalla yksin. Silloin teimme kaikemme, että saimme työtä siirrettyä päivävuoroon ja työstä tuli yhteisöllistä. Nyt olemme siirtämässä työtä aikaiseen aamuun tai myöhäiseen iltaan/yöhön! Pitääkö siivouksen olla näkymätöntä, ainakin sen tulee olla äänetöntä. Mm. tekstiililattioiden yleistyminen siirtää päivätyön kohteen toiminnan ulkopuoliseen aikaan.

Siivousala on ollut suuressa murroksessa. Kahdeksankymmentäluvulla olivat käytössä hakulaitteet, joilla helpotettiin esimiehien tavoitettavuutta. Tänäpäin laitoshuoltajilla / toimitilahuoltajilla on älypuhelimet. Puhelimen avulla voidaan suorittaa työajan seurantaa vaikkapa QR-koodin kautta. Samalla paranee työntekijän tavoitettavuus

ja työturvallisuus. Nopeutta ja tehoa lattioiden puhdistukseen on saatu vuosikymmenien aikana mm. nopeakierroksisten lattianhoitokoneiden (HS-, SHS- JA UHS-koneiden) ja HS- vahojen avulla. 1980-luvulla kehitettiin vedetön siivous, jolla parannettiin hygieniää ja samalla siivoustyö helpottui. Siivousaineet ovat myös kokeneet suuren murroksen. Aineet ovat tiivistyneet mm. desinfioivien puhdistusaineiden ja liuottimien määrää on vähennetty. Yhdistelmäkonien kehitystä on ollut mielenkiintoista seurata. Yhdistelmäkonien tehot, akut ja kokoluokat ovat muuttuneet, koneita on saatavilla kävellen, istuen ja seisten ohjattavina. Nyt robotiikka on valtaamassa puhtausalaa. Robottiyhdistelmäkonet puhdistavat suuria liikunta-keskuksia ja käytäviä.

Neuvottelutilan tekstiilimaton päällä on irtomatto ja hankalasti siirrettävä pöytä. Samassa tilassa ovat raskaat nojatuolit ja sohva, joiden alta ja takaa imurointi on vaikeaa.

Neuvottelutilassa tekstiilimaton päälle on sijoitettu irtomatto ja eri korkuisia, vaikeasti siirrettäviä kivikkoistuimia. Tilassa on myös raskaat nojatuolit.

Erilaisia tekijöitä ja tarjouslaskentaa

Vaikka tekniikka kehittyy ja materiaaleja on kehitetty antibakteerisiksi ja itsepuhdistuviksi, vaatii työ aina tekijän. Puhtausala on yksi tarkimmin mitoitettuja töitä ja mitoitustulokset on myös välittömästi siirretty käytäntöön. Alkuun mitoitettiin manuaalisesti, aikanaan mitoitusta siirtyi ATK-aikakauteen. Aikojen tiukkenemiseen ovat vaikuttaneet mm. uudet menetelmät, aineet, välineet ja koneet. Nykyiset uudet rakentamisen innovaatiot vaativat työsuunnittelijalta

suurta tarkkuutta. Samalla pitää ottaa huomioon tilaajan antamat siivoustajuuudet sekä puhtaus- ja/laatusat. Pitää myös laskea jaksotaisen siivouksen ja perussiivouksen tuomat kustannusvaikutukset.

Puhtausalalle on tullut uusia tapoja oikoa tekemisissä ja pyrkiä pitämään hinnat alhaisina. Tilaaja määrittelee menetelmän päivittäiseksi, työsuunnittelija laskee työn suoritettavaksi päivittäin vain pieneltä osalta ja ehkäpä vain kerran viikossa tarjouspyynnön mukaisesti. Tilaajan tulee valvoa, että työ suoritetaan sopimuksen

Akustiset kalusteet.

mukaisesti. Miten työntekijä selviytyy/onnistuu ristiaallokossa! Entäpä jos työntekijöiden osaaminen, koulutus tai kielitaito ei vastaa sovittua, tai jos väline- ja konekanta eivät ole riittäviä ko. kohteeseen.

Puhtausalalla toimii suuri joukko eritasoisia ammattilaisia, jotka

siivoavat miljardien kiinteistöissä. Kilpailuttamalla puhtautta palveluntuottajalla on vain hetkellinen hoitovastuu tilaan. Jätänkin nyt pohdittavaksi sen, miten tulevaisuudessa parhaiten hoidamme kiinteistöjen puhtauden maailman onnellisemmassa maassa.

Ensihoitajat Miikka Takalo, Mari Lampinen ja Juha Stenius esittelevät "halipusipäivää" käytännössä lääkintämestari Petri Liukkosen johdolla.

Pori palkitsee vuosittain innovatiivisia työyhteisöjään

Teksti ja kuvat: PIIRJETTA SIPILÄINEN-SALO

Porin kaupunki haluaa panostaa mielenkiintoisilla tavoilla oman henkilöstönsä työhyvinvointiin ja työn mielekkyyteen. Kaupungin työyhteisöjä haastetaan kehittämään omaa työyhteisöä muun muassa jorkavuotisella Uudistuva työyhteisö -kilpailulla.

Kilpailussa palkitaan työyhteisöjä, jotka aktiivisesti toteuttavat asioita työyhteisön kehittymisen eteen ja uudistavat vanhoja toimintatapoja. Kilpailuun voi ilmoittautua kertomalla työyhteisössä käytössä olevasta toimintatavasta, joka edistää esimerkiksi työhyvinvointia tai on osoitus vaikkapa henkilöstön aktiivisesta kehittämisotteesta.

Uudenlainen toimintatapa voi olla näkyvä joko vain henkilöstön sisällä tai myös ulospäin kaupunkilaisille. Kilpailun arviointikriteerit ovat osallistuvuus, innovatiivisuus, vaikuttavuus ja yleistettävyyks.

– Vuosittain Porin kaupungin uudistuvaksi työyhteisöksi valitaan työyhteisö, joka on kehittänyt toimintaansa pitkäjänteisesti, tuloksellisesti ja taloudellisesti kaupungin arvojen ja strategian mukaan. Kilpailulla halutaan palkitsemisen lisäksi tuoda esille hyväksi havaittuja työkaluja, jotta myös muut

työyhteisöt voisivat ottaa niistä mallia, kertoo Porin kaupungin HR-yksikön kehittämispäällikkö **Sirkka-Liisa Varjus**.

”Halipusipäivillä” avointa keskustelua

Vuoden 2018 Uudistuva työyhteisö -kilpailun voittajaksi valittiin helmikuussa Satakunnan pelastuslaitoksen Rauman paloaseman ensihoitohenkilöstö. Kyseinen työyhteisö voitti palkinnon työhyvinvointia edistävien toimintamalliensa ansiosta. Satakunnan pelastuslaitos on alueellinen toimija, jonka työntekijät kuuluvat Porin kaupungin henkilöstöön.

Rauman paloasemalla on käytetty työyhteisön hyvinvointia edistävinä menetelminä erilaisia työhyvinvoinnin arvioinnin mittareita, kuten muun muassa leikkimielisesti nimettyjä ”halipusipäiviä” ja learning cafe -keskusteluita.

– ”Halipusipäivissä” kyse on siitä, että annetaan työntekijöille mahdollisuus kertoa, avautua ja jakaa niitä tuntemuksia ja ajatuksia, mitkä vaikuttavat työntekoon, selventää lääkintämestari **Petri Liukkosen**.

Rahapalkinnon lisäksi Rauman paloaseman uudistuva työyhteisö sai kunniakirjan. Henkilöt vasemmalta oikealle ensihoitajat Mari Lampinen ja Juhani Stenius, lääkintämestari Petri Luukkonen ja paloasemamestari Jorma Virtanen.

Konkreettisesti kyse on säännöllisistä hetkistä, jolloin Rauman paloaseman ensihoitohenkilöstö pysähtyy pohtimaan työhyvinvointiaan. ”Halipusipäivinä” esimies pyytää henkilöstöään asettumaan töihin liittyvien tuntemuksiensa pohjalta aikajanelle, joka kertoo työntekijän sen hetkisestä fiiliksestä työpaikalla.

Kun paikka fiilismittarissa on löytynyt, keskustellaan fiilisen parantamiseen liittyvistä seikoista yhdessä esimiehen johdolla. Toimintamalliin kuuluu, että esimies kysyy työntekijältä, mitä esimies, työyhteisö tai työntekijä itse voisi tehdä, jotta työntekijän yleinen työfiilis parantuisi.

Toimintamallin käyttöönotto on otettu henkilöstön keskuudessa vastaan hyvin.

– Harvoin koko ensihoitajaporukka kasaantuu samaan huoneeseen purkamaan kaikkia askarruttavia asioita yhdessä. Se on ollut positiivinen juttu, kertoo ensihoitaja **Eveliina Heino**.

Mikäli ”halipusipäivien” keskusteluissa nousee esiin jotain, johon esimies tai työyhteisö voi suoraan vaikuttaa, ryhdytään yhdessä toimenpiteisiin. Jos keskusteluissa ilmenee esimerkiksi valtakunnallisen tason asioita, joihin ei omassa organisaatiossa voida vaikuttaa, toimii esimies kuuntelijana.

Rauman paloaseman ensihoitohenkilöstö ylsi kilpailun voittoon muun muassa siksi, että heidän kehittämänsä toimintamallit ovat yleistettävissä koko organisaatioon. Lisäksi työntekijöiden fiiliksiä mittaavaa ”halipusipäivää” voidaan pitää hyödyllisenä johtamisen ja työhyvinvoinnin edistämisen välineenä. Kilpailun voittoa edesauttoi myös toimintatavan esitleminen mielenkiintoisesti ja ytimekkäästi henkilöstön lähettämällä videolla.

Voittajalle rahapalkinto

Uudistuva työyhteisö -palkinnon saajan valitsee vuosittain kaupunkitason yhteistyötoimikunta. Kilpailun voittaja saa 1000 euron

Porin kaupunginjohtaja Aino-Maija Luukkonen onnittelee voittajia. Taustalla onnittelemassa Porin kaupungin henkilöstöpäällikkö Timo Jauhiainen.

rahapalkinnon, joka tulee käyttää palkitun työyhteisön työhyvinvoinnin edistämiseen. Työyhteisöllä tarkoitetaan ihmisiä, jotka työskentelevät fyysisesti samassa työpaikassa tai joilla on yhteinen esimies tai lähiesimies.

– Palkintosumma on tarkoitettu käytettäväksi esimerkiksi työhyvinvointipäivän toteuttamiseen tai työyhteisön yhteisen, vapaa-aikaan sijoittuvan hyvinvointitapahtuman kustannusten kattamiseen. Työyhteisö saa itse valita, mihin raha käytetään, sillä haluamme palkinnon olevan oikeasti mieluinen, kertoo Varjus.

Uudistuva työyhteisö -kilpailua on järjestetty Porissa vuodesta 2012. Lisäksi Porin kaupunki on osallistunut ja osallistuu edelleen Kunteko 2020 -ohjelmaan, jonka Tekoja Tiskiin -kilpailussa palkitaan kunta-alan parhaita kehittämistekoja ja aktiivisimpia kehittäjiä. Porin kaupungin henkilöstö on saanut monia palkintoja ja mainintoja erilaisista kehittämisteoista myös Tekoja Tiskiin -kilpailussa. Esimerkiksi juuri Uudistuva työyhteisö -kilpailu oli esillä Kuntekon viimevuotisessa joulukalenterissa.

Historiikkiryhmä koolla Hämeenlinnassa 3.11.2018. Kuvassa Heikki Valjakka ja Reijo Saari. Kuvaajana Timo Mattila.

Historian havinaa vuodesta 1946 alkaen

Teksti: TIMO MATTILA

Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry on perustettu 1946 ja sille on laadittu 2 historiikkia. Ensimmäisen on laatinut Risto Pernu vuosilta 1946–1986 ja Pentti Lappi vuosilta 1987–1996. Seuraavan historiikin teko on ollut esillä jo monta kertaa mm. 1997–2006 vuosilta oli tarkoitus tehdä historiikki liiton juhliessa 60 vuotta vuonna 2006. Liiton juhlissa sovittiin, että historiikki valmistuisi seuraavaan vuoden liittokokoukseen. Historiikkia ei saatu aikaiseksi, kukaan ei paneutunut asiaan. Historiikin teko päätettiin aloittaa Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset ry:n täyttäessä 70 vuotta ja se julkistettaisiin Liiton täyttäessä 75 vuotta 2021.

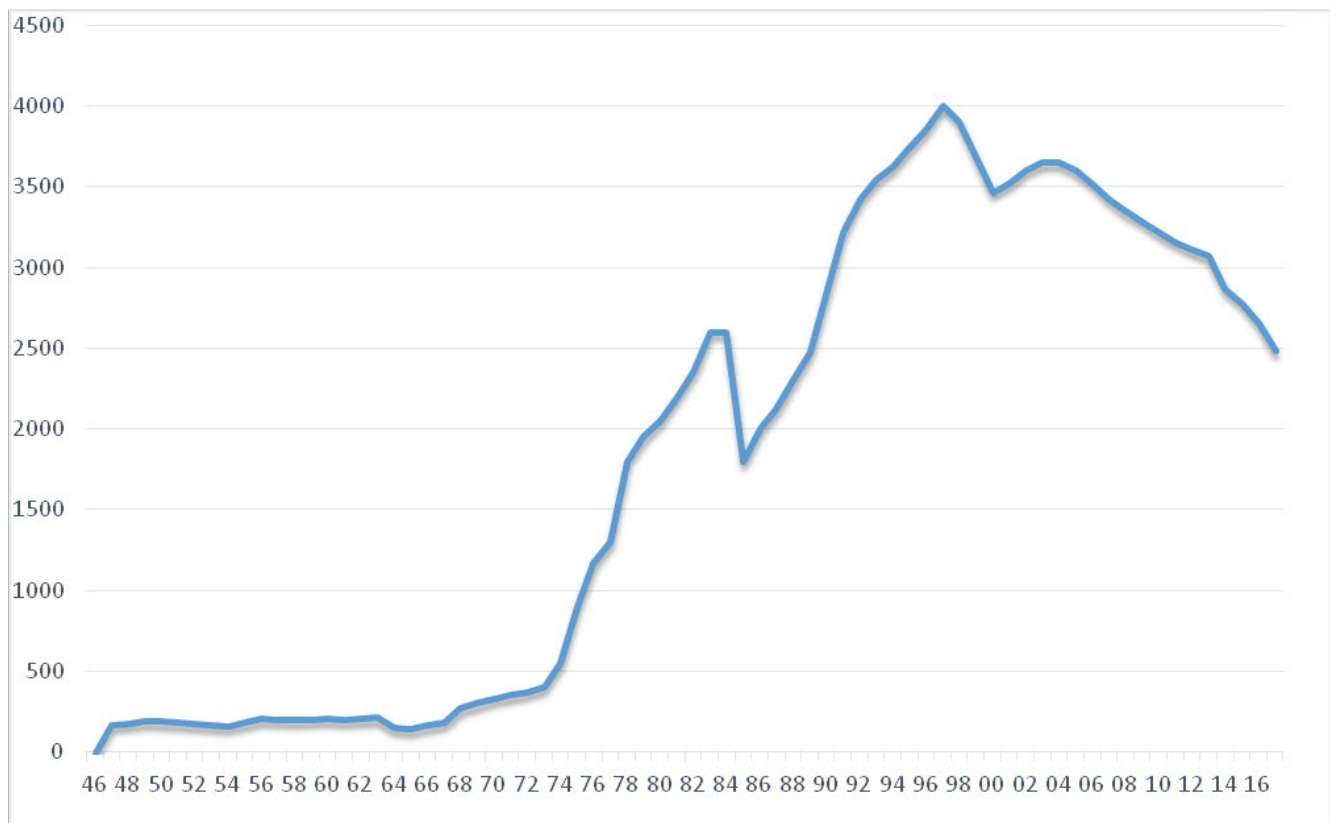
Entiset Liiton aktiivit perustivat historiikkia varten työryhmän 1. He tekivät hyvän pohjatyön vuosien 1996–2003 ajalta. Työryhmään ovat kuuluneet mm. entiset puheenjohtajat Reijo Hupponen ja Jaakko Räikkönen sekä mm. Heikki Sippola, Pentti Lappi, Marianne Nyman, Raija Kettunen ja Teuvo Vainikainen. He ovat kasanneet tietoa mm. KTL-tiedottaa lehdestä ja toimintakertomuksista.

Historiikkityöryhmä 2 perustettiin saattamaan historiikki valmiiksi. Historiikkityöryhmään kuuluvat: Heikki Valjakka, Reijo Saari, Jukka Sainio ja Timo Mattila historiikkityöryhmä 2:n vetäjänä. Työryhmä on kokoontunut 3 kertaa. Olemme käyneet läpi historiikkityöryhmä 1 aikaansaannokset sekä olemme käyneet vuodesta 2004 lehdet ja toimintakertomukset läpi, kuten historiikkityöryhmä 1. Historiikkiryhmä päätti, että historiikki laaditaan jatkamalla edellisen historiikin jälkeisestä ajasta. Historiikkiin liittyvää taustatyötä on tehty mm. kasaamalla jäsenmäärät 1996–2017 ajalta. Jäsenmäärät on vielä tarkastettava historiikkiin tulevaan versioon. Historiikkiin tehdään luettelo toimihenkilöistä ja liittokokous ja edustajakokouspaikoista.

Kevään, kesän ja syksyn aikana pyritään saamaan tekstiosat kasaan. Ajanjakson puheenjohtajista tehdään haastattelut tai muut jutut. Valokuvat ja muu materiaali käydään läpi, mitä aiotaan ottaa mukaan historiikkiin. Historiikki ryhmä kokoontuu seminaarin yhteydessä Turussa seuraavan kerran.

Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n jäsenmäärän kehitys vuodesta 1946

Teksti: TIMO MATTILA

Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n jäsenmäärän kehitys.

Historiikkiryhmä on päivittänyt jäsenmäärän kehityksen Historiikkia varten. Jäsenmäärä alkoi kasvaa 1970-luvun alkupuolella, kun uusia jäsenyhdistyksiä perustettiin eri puolille Suomea ja liitto hankki aktiivisesti uusia jäseniä. Jäsenmäärä kasvoi 1997 asti ja oli suurimmillaan yli 4000 jäsentä. Tämän jälkeen jäsenmäärä on kääntynyt laskuun ja oli 2017 vuoden lopussa noin 2500 jäsentä.

Meidän on syytä jatkossa pohtia, miten saisimme jäsenmäärän kasvamaan liitossa. Tämä voi olla vaikeaa, mutta meillä pitää olla uusille jäsenille tarjottavana jotain konkreettista. Uusille jäsenille voisi kertoa mm. asioista, joita ammattiyhdistys on saanut neuvoteltua jäsenilleen.

KTL:n (silloisen Kuntien Teknisten Liitto ry:n) toiminta oli hyvin aktiivista. Liitto kutsui Kuntatyöntekijöiden edustajia tutustumaan eri

työpaikkoihin. Tämä edesauttoi yhteistyötä ja neuvotteluja kuntatyöntekijöiden kanssa. Voisimmeko nykyisinkin tehdä yhteistyötä työntekijöiden kanssa liittona ja saada sitä kautta parempia kehitettyä yhteistyötä. Tällä tavoin olisi mahdollista saada aikaan parempia sopimuksia jäsenille. Sitä kautta voisimme hyödyntää koko teknisen sektorin jäsenmäärän kehitystä.

Tämä vaatii aktiivisuutta sekä liitto- että paikallistasolla. Mistä saamme ne aktiiviset ihmiset, jotka toimivat liitoissa ja paikallisesti. Olisiko syytä katsoa välillä hiukan peiliin ja miettiä, millä keinoin saisimme aktivoitua itseämme ja muuta jäsenistöä. Meidän on mietittävä koko KTK:n sisällä, miten jatkossa toimimme ja miten saisimme jäsenmäärän kasvamaan. Liitto tarvitsee kaikkien harmaita aivosoluja ja kaikkien aktiivisuutta tulevaisuuteen.

Kuopion Snellmanipuisto tuomiokirkon vierellä uusiksi.

Mualimannavan kuppeelta – susjrajan reonamilta

Mualimannavan kuppeelta ajankohtaset kuulumiset kirjaeli: JUHA LAITINEN

Niin vuan tookokuussa tulj suettii ihmettelemää Kuopion kaupun-
gin mahotonta uuvistumisen vaahtia. Valtakunnan iltapäevälehtetti
hehkutti tätä Kuopion ja Puijon maesemissa nähyn kaapunkisuven
uutista, kun ylleen näkemyksen mukkaa sussii ee liiemmälti pitäs
kaapunkiympäristössä viihtyvä. Ymmärtäähän tuon toesaalta suven
kiinnostuksen tuajammoo kohtaan, kun taivaan rannan silihuettiin
noosoo toinen toestaa korkeempoo pytinkiä, jotka näkky kaavas
saloloelle suakka. Eehän sitä luontokappaleetkaan malta olla lähem-
mäs tulemata, kun uuvistukset kiinnostaa tok niitakkii. Uuvistuksia -
niitä sitä riittääkii tiällä savolaisessa virkeessä tuajamassa – jatkuvasti,
eekä loppuva on näkösellä.

Kuopion keskustan Mualimannapahan petrattiin parempaan
kuosiin jo vuonna 2012 ja sen jäläkee on passanna torjkaappijaetten
käävä kaappoo turistiin ja paekallisten iloks. Revohkassa rakennet-
tiin lissee aatopaekkojakkii torin alle, jonne mahtuu nyt toistatuhatta

peltilehme. Mualimannavan petruun aekoehin pistettiin pystyyn
Kuopion eteläpuolelle myös Matkuksen ostosparatiisi, missee viih-
tyy Ikean ja muihen liikkeihin tohinassa satunnaenen tai vähemmän
satunnaenen kulukijakkii.

Tällä samalla vuoskym-
menellä laetetaan myös val-
takunnan tason julukisuutta
suanu Suaristokaapunki ja
sen infrastruktuuri kuntoon.
Näestä on ollu juttuva jo
aemmin sen verta paljo, että
eepä välttämätä tässä yhtee-
vessä tarviis kirjuttoo. Pittää
kuitenii maenita Suaristoka-
vun ympäristöön koko aejan

Juha Laitinen

Kuopion linja-autoaseman ympäristön uudisrakentaminen.

noosovat yhä uudet rakentamisen aluheet, joelle noosoo koko aajan kerrostaloo, rivitaloo, erillistaloo ja taloo ihan erillää. Ee meenoo tavallinen talooja pysyvä mukana talolohtiin määrän rätingissä. Kaapunginosan on arveltu olovan jollae laella valamiina 2020 vuojen aekana – suattaa olla tae suattaa olla olematakii – tiijä häntä. Kuitennii arvatennii sillan siellä assuu arvelujen mukkaa jo suunnillee 14 000 asukasta. Iso osa porukasta on lupsakkoo Savolaesta kantäväestöö ja loputtii oovat hyvvee vaahtia savolaestumassa.

Suaristokaapungin lisäksi myös keskikaapunnilla on monen vuojen aekana pistetty hösseliks ja katukuvvoo uuvistettaa monella laella. Vanahoja kulttuurihistoriallisesti arvokkaeta rakennuksija on sanneerattu ja puuhoo jatkettaa vuosi vuodelta etteenpäen. Muutama vuosi sitten pistettiin uuteen kuosiin Kuopion tuomijokirkko, jonka sanneerauksessa uuvistettiin vanahoo siästäen 200 vuotias arvokas keskustan muamerkki. Viime kesänä tuas alotettiin kirkon kuppeella kulukovan kaappakavun uuvistaminen kävelykavuks ja männä talaven aekana uuvistettiin kavun varresta Snellmannin puistoo. Joehennii kaapuntilaesten mielestä puiston uuvistaminen tarkotti vuan puuston silleeks pistämistä ja aakkohakkuuta keskustassa. Vissiiin siihen kuitennii on uutta puuta tilalle tulossa – aenae kaapunnin puutarhapuolj semmossa on luppauella – ja siihen pitänöö uskoo. Vanahoen puiehen kuatamiselle olj kyllä oekeet perusteet, kun iso osa olj niin lahhoo tavaroo, että oes suattana pienestä viimasta nurin paeskautuva kulukijoihin piälle. Oekeesti puiston uuvistukseen liittyy paljo myös erlaesta ympäröevän alueen kunnallistekniikan uuvistamista, mitä ee välttämätä ohikulukijat alakuun älynnä. Nyt parraellaan on puiston mylleminen kiivaemmillaan ja isommat muan pinnan allekkii tulovat uuvistukset näkkyä paremmin kulukijalle.

Puiston reunamilla tuas Kaappakatu sae kavun alapuolisten kaapeli, viemäri ja muihen uuvistusten jälakee pintaasa oekeen kommeen kivveöksen ja passoo siitä kävelykatuva kesällä porukan alas satamaan viinijuhlille valuva – tulet kaet sinnäe heenäkuun alussa kunnan pippaloehin. Essiintymässä on Kaeja Koo, Alangon Ismo, Eput, Kilipeläesen Tuure, Tähkän Laari ja monta muuta. Hulinoos kestää viikon aajan ja samalla niät kalakukkokaapunnin ihan silimissä petraantunneen monesta kohtoo. Viinijuhla-alueen kuppeessa on mänössä myös sataman laujentaminen, missee rakennettaa uutta aallonmurtajoo ja sinne tulloo uutta laeturia, essiintymisaluvetta, saana- ja ravintolamualimoo ja kaekkee muuta. Tämäkii revohka on jo pitkällä mänössä ja parin vuojen sisällä pitäs valamista tulla.

Savolaisella vatuloennilla (luve: hirveellä ututteruuvella) on eelleen pistetty tuulemmaa ja tohinalla tulloo monenlaesta lissee. Savilahti 2020 hanke tuottaa kaapuntilaisten riemuks ylj 30 000 toemijan ympäristön, missä tuotetaan uutta ja pistettään uusiksi myös entistä vanahempoo. Savilahen uueks muamerkiks noosoo Viestikavulle – moottortien kaapungin puolelle tuas uus torni Technopoliksen toemesta. Ennestäähän moottortien toesella puolella on jo 14 kerroksinen Micro-Tower torni, missee toemii monta sattoo työntekijöö. Alueen toimijoeihin eelleen lissääntyessä tarvitaan tietysti joohevampia kulukuvääliä ja tievääliin parempaan kuosiin petroominen on parraellaan alakanna. Savilahen tien rakentamisessa tehään ens alakuun verkostosiirtoja, joeta toteutetaan tulevan kesän aekana. Sitte ku vääläät suahaa kuntoon, niin uutta pytinkiä pukoo tuollekkii alueelle nii jotta hirtittää. Rakentamisen tohinassa tarvitaan monenlaesta teknisen alan ammattilaesta ja työtillaesuukia tarjootuu paljokkii muuvalta muuttavillekkii. Kannattaa kuulostella

Puijon urheilualueelle johtavan Suurmaäentien saneeraus.

herkällä korvalla, mittee mahdollisuuksia löötyy Savommuasta – ja Savilahesta tietoo löötyy nettisivuloehitii kaatta www.savilahti.com osotteesta.

Jos on Savilahan seutuvilla kohta kaks korkeeta tornia muamerkkinä moottorjtien kahtapuolta, niin uutta muamerkkijä noosoo linja-aatoaseman kuppeesennii. Vanaha 60 vuotias linja-aatoasema näättää aeka hepposelta pytingiltä viereen noosovan Kuopijon portin uuvirakennuksen kuppeella. Massiivinen rakennuskompleksi sisältää aekannaa kolome korkeeta tornitalloo, sekä vähä malatalampija rakennuksia, joehin tulloo asuntoja, liiketiloja ja matkakeskuksen palveluita linja-aatoaseman ja raatatieaseman tarpeesiin. Suunnitteilla on myös monjpuolista hoevarakentamista ja erlaesija terveespalaveluita asukkaehen hookuttelemiseks. Rakentaminen kestää useemman vuojen ja valamistumisen jälkeen Kuopijon portin korkeet muamerkit näkkyy kaavas nekkii.

Savolaeset lienöö jonnii verran saanahulluva porukkoo, kun nuita saana hankkeeta on kaapunnissa usseempia mänössä. Sataman seuvun suunnitteella olovan saanamualiman lisäks aakastii vappuna Suaristokavun alakupiahän uus matkaelukeskus Saana. Tämä Saana tarjoo monenlaesija saanomiselämyksijä ja ravintolapaleluita kommeessa Kallaveen rantamaesemissa. Kommee ja erikoenen rakennus itessään on jo nähtävvyys ja sitä verrattu kaltevan katon takija samantyylisse Oslon oopperatalloon. Pytingin kuppeessa on iso

vierasvenelaeturj, johon piäsöö isommallakkii puatilla ja tarjoelu pelloo isommalakkii porukalle.

Kun alotin tämän Kuopijon seuvun tilannekatsaaksen Puijolla nähystä suvesta, niin ee passoo unohtoo tämän Savon piäkaapunin kuulun muamerkin uuvistuksiin suunnitelmija. Puijon laelle to-sijaan on uusimpana uutena suunnitteilla elämyspuistoo, jota pähkäelemässä on ollu muutama matkaeluhommija muuvalla tehneä ammatilaene. Virikkeetä ja aktiviteettija tehää kuulema luontoo kun-nijoiettaen ja maltillisesti nii, jotta ympäristöö ee vahingoeteta lun-nonsuojelualuveella. Villimmät visijonäärit on joskus esittäjä jopa köysrattoo ja gondooliloeta linja-aatoasemalta Puijon laelle, mutta ne aatokset on aenae toestaseks haavattu. Jonniilaenen hissikuletin laaksosta laelle suattaa kuitennii olla tulossa, jos vua väälä suahaa luonnonsuojeluaveen läpi veettyvä. Puijon urheelualuveelle alas tuas on suunnitteella uus monitoemihalli, jonka työnimenä on ollut Puijo Areena. Areenalle lienöö tulossa muitae palveluja ja jonniilaista hotellija. Kaekki nämäkkii lisse tulevaesuuveessa rähviikkijä aluveella ja sen taatta ohi kulukovan katurakenteen uusiminen pit tehä jo männä vuonna. Samassa yhteeveessä uusittii perusteellisesti tienoon huleves-jjärjestelmättii ja katurakentamisen infran uuvistaminen kesti pitkän tovin. Josko tuota luontoo kuitennii sen verta vielä säely, että rakentamisesta kiinnostunneet suvet jatkossakkii piäsöö jolokuttelemmaa uuvistuksia kahtommaa mehtäväällä pitkin.

Kuva 1. Edustajia KTL:n Sastamalan, Hämeenlinnan ja Tampereen seudun yhdistyksistä sekä Keski-Suomen ja Satakunnan yhdistyksistä.

Yhteistyössä on voimaa monella tasolla

Teksti ja kuvat: 1, 2, 4, 5, 9 KARI TORNIAINEN

Kuvat: 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12 RAINER GIRKE

Perinteinen huhtikuun lopulla pidettävä Länsi-Suomen yhdistysten iloinen tapaaminen vietettiin kesäisessä säässä Kauppilan matkailutalolla Ikaalisten Kartussa.

Historiaa

Kauppila on yksi Ikaalisten ja Kartun kylän vanhoista kantatiloista. Se mainitaan ensimmäisessä maakirjassa 1541. Tilan pohjalaistyyllisen vanhan päärakennuksen eli Pytingin rakensi Majuri Gustav Fredrik Grönhagen vuonna 1792.

Grönhagen palveli Ruotsin armeijassa ja osallistui mm. Suomen sotaan. Myöhemmin hän oli majurina Venäjän armeijassa. Pytinki oli alkuvuosinaan upseerien juhla- ja koulutuspaikka. Grönhagenin jälkeen Kauppilan maatilan ovat omistaneet mm. Wegeliuksen, Carlstedtin ja Rosendahlin suvut.

Nykyisen isäntäväen suku on omistanut maatilan vuodesta 1885. Maatilan uudempi päärakennus valmistui 1898 ja tunnetaan nykyään nimellä Matkailutalo. Samaan aikaan rakennettiin kivinavetta ja melkein kaikki muut pihapiiriin rakennukset. 1900-luvun alussa tilaan kuului 25 torppaa ja se olikin Ikaalisten suurimpia maatiloja.

Nykyään Kauppilan maatilan päätuotantosunnat ovat maatalo-
matkailu, luomuviljan tuotanto ja metsätalous.

Päärakennuksessa ovat ruokailutilat, isäntäväen yksityispuoli sekä vaikuttava kotimuseo. Tilan nykyinen isäntä Kalle Kauppila kertoo vakavana, että rakennuksessa kummittelee (oikeasti). Todisteena

Kuva 2. Matkailutalo keskellä ja vasemmalla talousrakennuksia.

Kuva 3. Päärakennus

Kuvat 4 ja 5. Todiste kummituksesta sekä kauhistuksesta.

tästä löytyvät jalanjäljet toisessa kerroksessa sijaitsevan kotimuseon katossa, jotka mystisesti ilmestyvät ja sitten taas katoavat. Normaalit kummitusten aiheuttamat äänet kuuluvat tietysti asiaan.

Tapaaminen oli hulvaton ja hauska

Säänsuosimassa tapaamisessa oli vauhtia ja vaarallisia tilanteita. Voitonrauhassa viikonlopussa hiottiin niin nokkeluutta, kilpailuhenkeä kuin yhteistyössä toimimista. Kisailut koostuivat kahdesta erilaisesta kokonaisuudesta. Ensin kisailtiin taitoa, tarkkuutta, urheilullisuutta, ryhmätöitä ja rohkeuttakin vaativassa tehtävässä auringon heloittaessa taivaalla.

Lähestulkoon äärimmäisten fyysisten ponnistelujen jälkeen uupuneita kilpailijoita hemmoteltiin aidolla savusaunalla sekä Reijon juuri oikean lämpöiseksi lämmittämässä paljussa. Nautintoa ei

suinkaan vähentänyt makkaran ja juotavan tarjoilu paljuun. Savusaunan jälkeen oli käytössä "normaali" sauna peseytymistä sekä löylyjen vertailua varten.

Rentouttavan saunatauon ja sopivan douppauksen jälkeen jatkettiin sisätiloissa kuva-arvoitusten ja visaisten kysymysten parissa.

Tapaamisen aikana keskusteltiin niin yhteiskunnasta kuin maailman pelastamisestakin. Yhdeksi hämmästyksen aiheeksi nousi The Guardianin julkaisema uutinen, jossa kerrottiin viidentoista suurimman rahtilaivan aiheuttavan rikki- ja typpioksidin sekä nokipäästöjen enemmän, kuin kaikki maailman autot yhteensä.

<https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/15-suurinta-rahtilaivaa-tuottaa-yhta-paljon-typpi-ja-rikkipaastoja-kuin-kaikki-maailman-autot-yhteensa-eivatka-ilmastosopimukset-koske-alaa/7108302#gs.8lrezo>

Kuva 6. Onko kyseessä siivous vai kilpailu?

Kuva 7. Neuvottelut päättyivät. Nyt on kirveellä töitä.

Kuva 8. Savusauna-alue ennen yhdistysvaltausta.

Kuva 9. Reijo Saari ja kierot kysymykset.

Kuva 10. Team Pirjetta Sipiläinen-Salo ja Kari Tornainen.

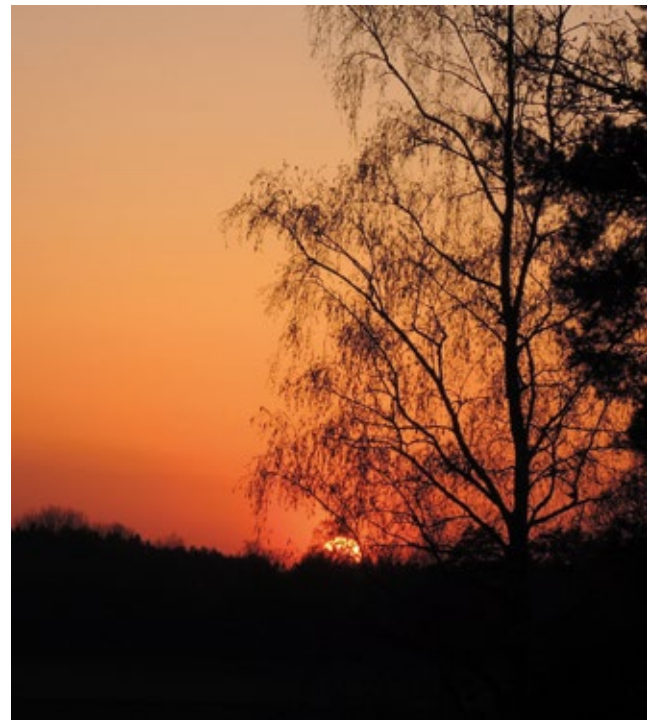

Kuva 11. Sunnuntain aamuhartaus.

Sunnuntai

Hyvin tai siis ainakin nukutun yön ja hyvän aamiaisen jälkeen käsiteltiin ajankohtaisia ammattiliittoasioita. Vilkkaan keskustelun päätteeksi saimme aikaan yhteisen Länsi-Suomen yhdistysten näkemyksen liiton johtamisesta sekä tehtävien hoidosta tulevaisuudessa, jonka Timo Mattila vie käsiteltäväksi työvaliokunnan seuraavaan kokoukseen.

Kiitos vielä Sastamalan yhdistykselle, Kauppilan matkailutilan henkilökunnalle sekä kaikille osallistujille mukavasta ja hienosta tapaamisesta.

Kuva 12. Loppu hyvin, kaikki hyvin ja sen pituinen se.

Arvoisat jäsenet

Tervetuloa jäsenten kesätapaamiseen Hupisaassa kahvila Kiikussa
sunnuntaina 16.6.2019 klo 14–16.

Käymme kalaportailla, paistamme makkaroita ja juomme leivoskahvit.

Yhdessä virkistäytymään

Toppilan Möljälle Dannyn konserttiin lauantaina 20.7.2019 klo 19:00.

Ennen esitystä nautimme buffet-päivällisen klo 17:30.

Yhdistys tarjoaa lipun, ruuan ja väliaikakahvit omavastuuhintaan 20 euroa /jäsen.

Avec pääsee mukaan hintaan 69 euroa (sis. lipun, ruuan ja väliaikakahvit).

Sitovat ilmoittautumiset 27.6.2019 mennessä Irmeli Kärenlammelle;

irmeli.karenlampi@gmail.com tai puh. 0400 161 939.

Irmelille voi ilmoittaa myös erikoisruokavalion.

Maksamalla omavastuuosuuden tilille FI14 574136 20124237

27.6. mennessä, varmistat osallistumisen.

Syyskokous

Aika: tiistai 10.9.2019 klo 17:00

Paikka: Scandic Oulu Station Kajaanintie 17, Oulu (ent. Cumulus)

Käsitellään sääntömääräiset asiat, ja kokouksen jälkeen ruokailu.

Laita päivämäärät muistiin ja tervetuloa joukolla osallistumaan!

Ystävällisin terveisin hallitus

Varsinais-Suomen Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry

Kutsumme yhdistyksemme jäsenet vuosikokoukseen

Aika: Lauantai 16.11.2019 klo 8:00-19:50

Paikka: Turku–Ahvenanmaa–Turku Viking–Line

Ohjelma:

8.00-8.15 Kokoontuminen Viking-Line terminaalissa

8.20 Laivaan nousu M/S Amorella

8.30 Aamupala

10.30 Vuosikokous

14.10 Laivan vaihto Maarianhaminassa M/S Viking Grace

14.30 Joulupöytä

19-50 Saapuminen Turkuun

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Ilmoittautumiset torstaihin 10.10.2019 mennessä

vsktl.ry@gmail.com tai pj Jari Lehdonkivi 050 438 1742.

Nimi ja syntymäaika.

Tervetuloa!

Hallitus

